

Çocuklar için Güvenli Bir Kent Şişli Eylem Planı

**RESUL
EMRAH
ŞAHAN**
ŞİŞLİ BELEDİYE BAŞKANI

İSTANBUL'UN
KALBI ŞİŞLİ

ŞİŞLİ
BELEDİYESİ

RESUL
EMRAH
ŞAHAN
ŞİŞLİ BELEDİYE BAŞKANI

İstanbul'un kalbi Şişli

Yayın Yönetimi ve İdari Koordinasyon

Şişli Belediyesi, Strateji Geliştirme Müdürlüğü

İçerik Sorumluları

Bilgecan Fırtına, Ceren Suntekin, Mehmet Ali Karataş, Ozan Özkan,
Selen Çakırhan, Zelay Yalçın

Tasarım Konsepti

Bahar Yıldırım, Zelay Yalçın

Katkı Sunan Uzmanlar

Arzu Erturan Topgöl, Aslıhan Öztezel, Emel Baştürk, İlkur Hacısontoğlu,
Kamile Lezgin Cihandemir, Kasım Karataş, Nazir Afsal, Saniye Bencik Kangal,
Bengi Semerci, Serap Nur Ergör

Basım Yeri ve Tarihi

İstanbul, Aralık 2024

Kıymetli Şişlililer, kıymetli yurttaşlar:

İstanbul'un kalbi Şişli diyerek yola çıktık, bu yolda amacımız hak temelli sosyal politika üretirken diğer ilçe belediyelerine örnek olmaktır. Çocukların esenliğini korumak ve çocuk dostu belediyeçilik ilkeleri ile hareket etmek için Çocukların Güvende Olduğu Bir Kent İçin Ortak Akıl Çalıştayı ile işe koyulduk. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 35. yılında çocuklar için güvenli kentleri kurabilmek amacıyla Şişli Belediyesi olarak yerel yönetimlere yol gösterici bir rehber sunuyoruz.

Çocuk Hakları Evrensel Beyannamesi, çocukların haklarını korumada ve çocuklara haklarını aktarmada devletleri, yerel yönetimleri ve yetişkinleri sorumlu tutuyor. Biz de bu sorumluluğumuzun farkında olarak çocukların esenliğini korumak ve onların potansiyellerini gerçekleştirmesine olanak sağlamak için çalışıyoruz.

Çok acıdır ki, son yıllarda ülkemizde çocuklara yönelik şiddet olayları giderek artmıştır. İhmal ve istismardan yoksulluğa, siber zorbalıktan eğitimdeki fırsat eşitsizliğine kadar çocuklarımız pek çok olumsuz durumla karşı karşıya kalıyor. Ancak unutulmamalıdır ki, kamu kurumları ve yerel yönetimler dahil, her çocuk bizim sorumluluğumuzdadır ve bir çocuğu korumak, aslında toplumun tamamını korumaktır. Biz de bu ilke ile yola çıktık. Çocukları korumanın temel yolu, çocuk haklarını korumaktan geçer. Bu anlayışla, hiçbir çocuğu geride bırakmadan, çocuk haklarını eksiksiz bir şekilde hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Bir kenti çocuklar için güvenli kılmak sadece bir asayiş meselesi değildir. Şişli Belediyesi olarak çocukların doğumundan itibaren fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan iyi bir yaşam alanında yetişmesini önemsiyoruz. Sosyal demokrat belediyeçilik ilkeleri gereği tüm çocukların aynı derece iyi bir yaşam alanında yetişmesini istiyoruz, bunun için çalışıyoruz. Mevcut problemlerin karşısında kesin çözümün toplum olarak göstereceğimiz iradeden, yapacaklarımızdan ve üstleneceğimiz sorumluluklardan geleceğine inanıyoruz.

En büyük örneği Bizim Sokak faaliyetimiz olmak üzere kentimizi çocuk dostu olarak yeniden düzenliyoruz. Çocuklar için erişilebilir ve destekleyici alanlar sağlıyoruz. Kentte çocuk yoksulluğuyla mücadele ve çocukların iyi olma halini destekleyecek planlarla beraber çocukların güvenli, sağlıklı bir şekilde büyüebilmeleri, yeteneklerini geliştirebilmeleri ve potansiyellerini gerçekleştirebilmeleri için gerekli olanakları sağlamak tüm kamu kurumlarının asli görevidir. Sosyal demokrat belediyeler olarak bu konuda gördüğümüz her eksikliği giderme sorumluluğunu üstleniyoruz. Bunun için eğitimden sokak oyun alanlarına, beslenme koşullarından okulların hijyenine kadar her alanda hizmet üretmek için yerel yönetimler olarak var gücümüzle çalışıyoruz, çalışmaya da devam edeceğiz.

Çocuklar için Güvenli Bir Kent: Şişli Belediyesi Eylem Planı uzmanların gözetiminde, özenli bir çalışmanın ürünüdür. Bu doküman, Şişli Belediyesi'nin çocuklarımız için güvenli, adil ve mutlu bir kent yaratma vizyonunun bir parçası olarak hazırlanmıştır. Bu dokümanın, yalnızca Şişli sınırlarında değil, diğer il ve ilçelerdeki yerel yönetimlere de ilham vermesini dileriz.

Bu eylem planı içinden geçtiğimiz dönemde ne yapılabilir sorusuna cevap olması ve sorumluluk almanın gerekliliğinin ifade edilmesi için yazılmıştır. **Çocuklar için Güvenli Bir Kent: Şişli Eylem Planı** sorumluluk bilincinin inşasının yanında yapılması gerekenleri ortaya koymak ve acil olarak her kurum, kuruluş ve aktörü eyleme geçirmeyi hedeflemektedir. Bu metni kağıt üzerinde bırakmama, eyleme geçirme, izleme - değerlendirme ve yaygınlaştırma çabası için yerel yönetimlerin yanında diğer kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere herkesin takipte olmaya, sorumluluk almaya, harekete geçmeye davet ediyoruz.

Eylem planımızı sizlerle paylaşmaktan dolayı onur duyuyorum. Hep birlikte, el ele, çocuklar için daha güvenli, daha mutlu ve daha eşit bir Şişli yaratma yolunda yürümeye devam edeceğiz. Başta çocuklar için olmak üzere tüm toplumun huzur ve güven içinde yaşadığı bir yaşamı birlikte kuracağız.

RESUL EMRAH ŞAHAN
Şişli Belediye Başkanı

R. Emrah Şahan

İÇİNDEKİLER

İçindekiler

GİRİŞ	8
1. İstanbul'da ve Şişli'de Çocuk	9
1.1 Çocuk Tanımı ve Hukuki Çerçeve	9
1.2 Nüfus İçinde Çocuğun Yeri	9
1.2.1 Çocuk İşçiliği	10
1.2.2 Eğitim ve Fırsat Eşitsizliği	11
1.2.3 Çocuk Güvenliği ve İstismar	11
1.2.4 Göçmen ve Geçici Koruma Altındaki Çocuklar	13
1.2.5 Çocuğun Evlilik Yoluyla İstismarı	13
2. Çocuk Haklarına Dayalı Yaklaşım	14
3. Çocuk Hakları ve Yerel Yönetimler	17
3.1 Şişli'de Çocuklarla İlgili Çalışmalar	20
4. Çocukların Güvende Olduğu Bir Kent İçin Ortak Akıl Çalıştayı Süreci ve Katkıları	21
4.1 Birinci Bölüm: Uzman Katkıları	23
4.2 İkinci Bölüm: Ortak Akıl Çalıştay Çıktıları ve Eylem Planları	27
4.2.1 Çocuk, Aile ve Toplum Hizmetleri Alanına İlişkin Eylem Planı	28
4.2.2 Kentsel Planlama Alanına İlişkin Eylem Planı	30
4.2.3 Eğitim Alanına İlişkin Eylem Planı	32
4.2.4 Dijital Alana İlişkin Eylem Planı	34
4.2.5 Sağlık Alanına İlişkin Eylem Planı	36
4.2.6 Spor Alanına İlişkin Eylem Planı	38
4.2.7 Diğer Konulara İlişkin Eylem Planı	40
4.3 Koordinasyon ve izleme	40
5. Kaynakça	41

KISALTMALAR

KISALTMALAR

AB - Avrupa Birliği

BM - Birleşmiş Milletler

ÇDŞG - Çocuk Dostu Şehirler Girişimi

ÇHK - Çocuk Hakları Komitesi

ÇİM - Çocuk İzlem Merkezleri

İPA - İstanbul Planlama Ajansı

MEB - Milli Eğitim Bakanlığı

SED - Sosyal ve Ekonomik Destek

SHÇEK - Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu

SİR - Sosyal İnceleme Raporu

STK - Sivil Toplum Kuruluşu

SUY - Sosyal Uyum Yardımı

SYDV - Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

TDK - Türk Dil Kurumu

T-SUY - Tamamlayıcı Sosyal Uyum Yardımı

TÜİK - Türkiye İstatistik Kurumu

UNICEF - Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

GİRİŞ

Bu metin ilk bölümde çocukların mevcut durumunu İstanbul ve Şişli ölçeğinde, hukuki çerçeve, nüfus, ekonomik durum, eğitim, güvenlik, göç ve erken evlilikler konularında ele almaktadır. İkinci bölümde çocuk haklarına dayalı yaklaşımı tarihsel arka plan ve hukuki dayanaklar ile ortaya koymaktadır. Üçüncü bölümde çocuk hakları perspektifiyle yerel yönetimlerin bu alanda yapabileceklerini ve Şişli Belediyesi'nin mevcut hizmetlerini sunmaktadır.

Dördüncü bölüm, 15 Kasım Cuma günü, alanında uzman isimlerin yer aldığı ve tüm yurttaşlarımızın katılımına açık olan Çocukların Güvende Olduğu Bir Kent İçin Ortak Akıl Çalıştayı'nın çıktılarını ve eylem planını paylaşmaktadır. Bu çalıştayda, çocukların huzur içinde büyüyebileceği bir kenti; bilimsel ve ortak akılla planlama yolunda adımlar atılmıştır. 112 kişinin katılım gösterdiği çalıştayımızdaki çalışma grupları altı at başlık üzerine yoğunlaşmıştır: [1] Çocuk, Aile ve Toplum Hizmetleri ve Çocuk Güvenliği, [2] Kentsel Planlama ve Çocuk Güvenliği, [3] Eğitimde Çocuk Güvenliği, [4] Çocuklar için Dijital Güvenlik, [5] Sağlıkta Çocuk Güvenliği, [6] Sporda Çocuk Güvenliği. Çalışma gruplarındaki katılımcılar yerel yönetimlerde, sivil toplum kuruluşlarında (STK), eğitim sektöründe, sağlık sektöründe çalışanlardan, kent konseyi üyelerinden ve alanla ilgili diğer meslek gruplarından (sosyal hizmet uzmanları, sosyologlar, öğretmenler vb.) oluşmuştur.

1. İstanbul'da ve Şişli'de Çocuk

1.1 Çocuk Tanımı ve Hukuki Çerçeve ve Çocuk:

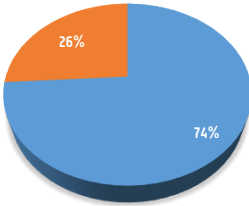
- Türk Dil Kurumu'nda (TDK) "bebeklik ve ergenlik arasındaki gelişme döneminde bulunan kişi",
- Türkiye'de 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'na göre "daha erken yaşta ergin olsa bile 18 yaşını doldurmamış kişi",
- Türkiye'nin de imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nde ise "çocuğa uygulanabilecek kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır" olarak tanımlanır.

1.2 Nüfus İçinde Çocuğun Yeri

Türkiye'de 2023 yıl sonu itibarıyla; ülke nüfusunun %26'sı çocuklardan oluşmaktadır ve bu oran, yaklaşık 22 milyon 206 bin çocuk demektir. Yani her 4 kişiden 1'i çocuktur.

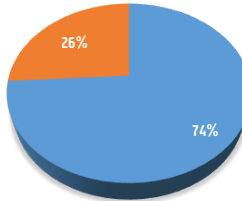
Türkiye'de Çocuk Nüfus Oranı

■ Yetişkin Nüfus % ■ Çocuk Nüfus %

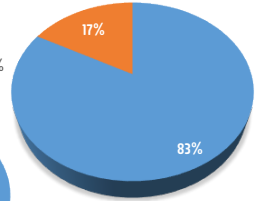
İstanbul'da Çocuk Nüfus Oranı

■ Yetişkin Nüfus % ■ Çocuk Nüfus %

Şişli'de Çocuk Nüfus Oranı

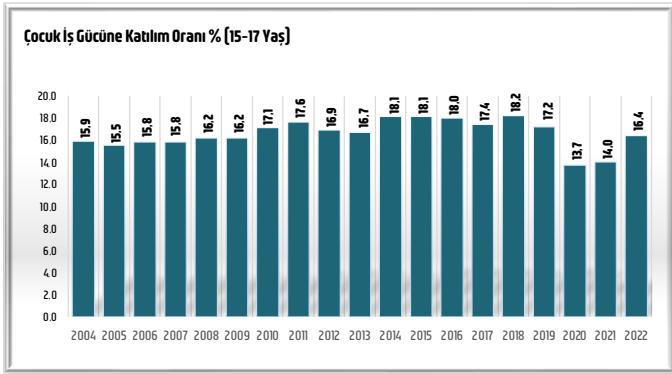
■ Yetişkin Nüfus % ■ Çocuk Nüfus %

İstanbul'da toplam nüfusun %25,65'ine denk gelen 4.016.400 çocuk yaşamaktadır. Şişli'de ise çocuk nüfusu 47.438 olup ilçemizdeki nüfusun toplam %16,77'sini oluşturmaktadır.

1.2.1 Çocuk İşçiliği

- Geçtiğimiz 5 yılı kapsayan verilere göre Türkiye’de: 50 bin 293 zorla çalıştırılan çocuk koruma altına alınmıştır.
- İstanbul Planlama Ajansı’nın (İPA) 2023 - 2024 verilerine göre: Türkiye’de çocuk nüfusunun %22,1’i iş gücünde gözükmemektedir. 2016 yılında çıraklık eğitiminin meslek liselerinde örgün eğitimin zorunlu bir parçası olmasıyla beraber öğrenci haftada 1 gün teorik eğitim alıp 4 veya 5 gün sözleşme imzaladığı işletmelerde beceri eğitimi görmektedir. Bu kapsamdaki öğrenciler, düşük ücretlerle staj yapmak durumunda kalmaktadır. Mevcut mesleki eğitim modelinin zorunlu bir parçası olan bu stajlar, ucuz iş gücü kaynağı olarak kullanılmakta, öğrencilerin emeğinin karşılığı verilmemektedir.
- TÜİK’in 2019’daki son araştırmasına göre, 5-11 yaş arası nüfusun %0,4’ü yani yaklaşık 36.000 çocuk ; 12-14 yaş arası nüfusun %3’ü yani yaklaşık 15.000 çocuk olmak üzere 5-14 yaş arası toplam 50.000 çocuk ekonomik faaliyetlerde bulunmuştur. 2019’tan sonra yapılmamış olan tekrarlanmayan bu araştırmanın sonuçlarının mevcut ekonomik kriz ile beraber daha vahim bir noktaya vardığı öngörülmektedir.

- Zorla çalıştırılan, sokakta satıcılık ve dilencilik yaptırılan çocukları korumak, ailelerini desteklemek ve çocukların okula devamını sağlamak üzere her ilde oluşturulan çocuk koruma mobil ekiplerince çocuk ve aileler ile yapılan mesleki çalışmalar sonucunda çocuk hakkında eğitim,

Danışmanlık ve sağlık tedbirleri alınmakta, çocuğun ailesine Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) hizmeti ya da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) aracılığı ile destek sağlanmakta, çocuğun ailesine yönelik rehberlik hizmeti verilmekte, aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte, gerek görülmesi halinde ocuk kurum bakımına alınabilmektedir. Ağustos 2024 verilerine göre 393 ekiple müdahale edilen ocuk sayısı son beş yılda 50 bin 293 (19.500' Suriyeli) olmuştur.

1.2.2 Eğitim ve Fırsat Eşitsizliği

- 2023 - 2024 verilerine göre: 6 - 17 yaş arasında eğitim dışında kalan nüfus Türkiye'de 612.452, İstanbul'da 84.077'dir. Bu rakam 2022 - 2023 eğitim ğretim döneminde 442.643 idi, yani eğitim dışında kalan nüfus 1 yılda %38.4 artmıştır.
- Okulu bırakma oranı da Türkiye ve İstanbul'da 16 yaş itibarıyla artış göstermektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan Milli Eğitim İstatistikleri raporlarına göre İstanbul'da 2019 yılında 3-5 yaş arası çocukların okullaşma oranı %38.39 iken 2024 yılında yine aynı yaş aralığındaki çocukların okullaşma oranı %54.83 olmuştur. Buradaki artışın önemli bir etmeni İBB tarafından açılan Yuvamız İstanbul kreşleri olmuştur.

1.2.3 ocuk Güvenliği ve İstismar

ocuk güvenliğini tehdit eden çeşitli ihmal ve istismar biçimleri bulunmaktadır. Bunlar aşağıdaki gibi sıralanabilir.

Fiziksel İstismar: Bir ocuğa kasıtlı olarak fiziksel şiddet, g kullanılması ifade eden bir istismar biçimidir.

Duygusal İstismar: Bir ocuğun duygusal olarak veya sözel olarak saldırıya uğradığı, manipüle edildiği, kontrol edildiği kötü muamele şeklidir.

Çocuk İhmali: Bir çocuğun bakım verenlerinden gerekli duygusal desteği, ilgiyi ve bakımı alamadığı bir çocuk istismarı türüdür.

Cinsel İstismar: Çocuklara yönelik cinselleştirilmiş şiddet, bir yetişkinin bir çocuğun üzerinde ve önünde cinsel eylemlerde bulunmasıdır. Bu şiddet türü sözel olarak müstehcen yorumlarla başlayıp büyük fiziksel şiddet uygulamaya kadar gidebilir.

Çocuk İşçi: Yasalar veya gelenekler açısından belirlenmiş bir yaşın altında olan ve çalıştırılan çocukları ifade eder.

Ekonomik İstismar ve İhmal: Çocuğun gelişimini engelleyici, haklarını ihlal edici işlerde ya da düşük ücretli iş gücü olarak çalıştırılması aynı zamanda büyüme ve gelişmede gerilik, giyimde mevsimsel konuma uygunsuzluk ve kirlilik, ellerde, yüzde, ayaklarda çatlaklar, kimyasal fiziksel etkenli yaralanmalar, sürekli hastalanma, halsizlik, fiziksel ve tıbbi ihtiyaçların ihmal edilmesi bu grubun içinde de yer almaktadır.

- Cumhurbaşkanlığının 2025 programında yer alan verilere göre: Güvenlik birimine gelen ve getirilen çocukların karıştığı olay sayısı 2023 yılında 537.583 olmuştur. Bu olayda çocukların 242.875'i mağdur olarak 178.834'ü suça sürüklenme sebebiyle, 84.751'i bilgisine başvurma amacıyla, 15.716'sı kayıp olması sebebiyle, 11.179'u kabahat işlediği iddiasıyla, 4.228'i bu nedenlerin dışında kalan diğer nedenlerden dolayı güvenlik birimlerine gelmiş ve getirilmiştir.
- Çocukların özellikle uyuşturucu üretimi ve dağıtımı konularında çeteler tarafından kullanıldığı bilinmektedir. Bunun en önemli sebeplerinden biri çocuk kişinin suç sebebiyle yakalandıktan sonra olduğu gibi serbest bırakılmasının yaygın olmasıdır. Herhangi bir takibi olmaksızın serbest kalan çocuk tekrardan uyuşturucu üretimi ve dağıtımında kullanılabilmektedir.

1.2.4 Göçmen ve Geçici Koruma Altındaki Çocuklar

- Türkiye’de yaklaşık 1.6 milyon geçici koruma statüsünde çocuk bulunmaktadır. Çocuk Hakları Komitesince (ÇHK) kamp dışında yaşayan ve geçici koruma altındaki yabancı çocukların topluma uyumlarının sağlanması amacıyla düzenlenen Sosyal Uyum Projesi kapsamında Ağustos 2024 sonuna kadar 2.448 etkinlikle 125.706 çocuğa ulaşılmıştır. Çocuk haklarına yönelik farkındalık çalışmaları, koruyucu ve önleyici hizmetler kapsamında farkındalık çalışmaları, Suriyeli ve Türk çocukların bir arada yaşama becerisini geliştirecek ve birlikte zaman geçirmesini sağlayacak etkinlikler düzenlenmektedir.

Diğer yandan Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen, Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu kişilere düzenli ödeme niteliğindeki yardımlar bulunmaktadır. Bu kapsamda yürütülen yardım programları Sosyal Uyum Yardımı (SUY), Tamamlayıcı Sosyal Uyum Yardımı (T-SUY) ve Yabancılarla Yönelik Şartlı Eğitim Yardımıdır. Ayrıca söz konusu çocukların psikososyal gelişimi açısından önem arz eden özel politika ve uygulamaların geliştirilerek çeşitlendirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

1.2.5 Çocuğun Evlilik Yoluyla İstismarı

- Türkiye’de 2023 yılında resmi evlilikler içerisinde cinsiyete göre 16-17 yaş grubunda, 10.471 kız çocuğunun, 706 erkek çocuğunun evlendirildiği görülmektedir.
- İstanbul’da 2020 yılında 16-17 yaş grubunda evlendirilen çocuk sayısı 807 olurken, bu çocukların yüzde 95’i kız çocuklarıdır.
- İstanbul’da 2022 yılında 15-19 yaş grubundaki her bin kadın başına 6 doğum düşmektedir.

Tüm dünyada ve ülkemizde değişen koşullarla birlikte çocukların da maruz kaldığı ve mücadele etmek zorunda bırakıldığı bir yaşam biçimi oluşmaya başlamıştır. Bu koşullar altında çocukların güvenli ve sağlıklı bir biçimde yaşamalarını sağlayabilmek için merkezi ve yerel düzeyde etkili politikalara duyulan ihtiyaç açıkça görülmektedir.

Bu metnin devamında da görüleceği üzere, Türkiye’de birçok çocuk; eğitim, sağlık, ifade ve katılım, ayrımcılığa karşı korunma, istismardan korunma vb. temel haklarına erişmekte zorlanmaktadır. Çocuk hakları alanında etkin politikalar uygulanmadıkça ve somut adımlar atılmadıkça çocuklar mağdur olmaya devam edeceklerdir.

2.Çocuk Haklarına Dayalı Yaklaşım

Birinci Dünya Savaşı’nın hemen ardından çocuk hakları alanında uluslararası belgeler hazırlanmaya başlanmıştır. Çocuklar savaşların ardından çalıştırılmışlar ve eğitim alamamışlardır ve 30 yıl arayla iki dünya savaşı yaşanmıştır. Birinci Dünya Savaşı’nın ardından Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi, İkinci Dünya Savaşı’ndan belli bir müddet sonra da Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi hazırlanmıştır. Bildirgelerin hukuki bağlayıcılığı olmaması sebebiyle 20 Kasım 1989 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından BM çocuk Hakları Sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme; 2, 3, 6 ve 12 numaralı maddeler bağlamında 4 temel ilke üzerinde yükselmektedir.

- **Madde 2: Ayrım Gözetmeme İlkesi:** Tüm çocukların eşit olduğu fikrini savunur ve herhangi bir ayrımcılığa izin verilmez.
- **Madde 3: Çocuğun Yüksek Yararı İlkesi:** Her daim öncelikli olan çocuğun yararını korumaktır. Hiçbir siyasi ajanda, çıkar, fikir çocuğun öncelenmesine engel olamaz.
- **Madde 6: Yaşama ve Gelişim Hakkı:** Çocuğun bedensel ve ruhsal sağlığını/bütünlüğünü tehdit eden her türlü zarardan korunmasını ifade eder. Çocuğun insanlık onuruna yaraşır bir şekilde yaşamını ve gelişimini sürdürmesi için bireylere ve devletlere sorumluluk düşmektedir.

- **Madde 12: Katılım Hakkı:** Çocuğun fikrini, yorumunu özgürce ifade edebilmesini ve kendisini ilgilendiren her meselede söz sahibi olmasını sağlar.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi; mevcut maddeleri aracılığıyla çocuğu korumayı önceleyen, çocuğu bir birey olarak ele alan ve katılım mekanizmasında aktif olarak yer almasını sağlayan önemli ilk metindir. İşbu sözleşmeye göre çocuk yalnızca ailenin sorumluluğuyla tanımlanmamış, ailenin sorumluluğunu yerine getirip getirmediğinin denetlenmesi ve çocukların haklarının hayata geçmesi görevini devlete vermiştir. Yine ailenin dışındaki kamu kurumları ve birçok toplumsal oluşum çocuk hakları çerçevesinde sorumlu tutulmuştur. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi, Türkiye’de 1995 yılında Resmi Gazetede yayımlanmasıyla yürürlüğe girmiştir.

25 Ekim 2007 tarihinde, İspanya’nın Lanzarote Adası’nda Avrupa Konseyi üye devletleriyle bazı devletler arasında ‘Çocukların Cinsel Suistimal ve Cinsel İstismardan Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’ imzalandı. Bu sözleşme özellikle 1990’lı yıllardan itibaren çocukların cinsel sömürüye ve istismara maruz kalınmasıyla ilgili ekstra koruyucu önlemlerin gerekliliğinin sıkça gündeme gelmesi sebebiyle oluşturulmuştur. Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesinin ve çocuk istismarının önüne geçilebilmesi amacıyla devletlere pozitif yükümlülükler getiren sözleşme AB ülkeleri tarafından geliştirilmiştir. Sözleşme Türkiye’de; 10 Eylül 2011 tarihinde 28050 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu sözleşmeye göre çocukların cinsel istismara ve sömürüye uğramasını engellemek için ulusal ve uluslararası işbirlikleri yapılacaktır. Çocukları korumayı temel alan sözleşmeye göre; çocukların cinsel istismar ve sömürüye ilişkin her türlü riskten ve tehlikeden korunması için ve nasıl yardım alabileceklerini öğrenmek için devletlerden konuya dair farkındalık yaratacak ve bilgilendirecek eğitim talep edilmektedir. Cinsel suçların ulusaşırı yapısını göz önünde bulunduran sözleşme “ülke dışı dokunulmazlığı” bünyesine katmıştır. Eylem yurt dışında olsa bile belirli suçlar için kovuşturulabilmektedir.

Sözleşme tüm ülkelerde etkili ve caydırıcı bir cezai yasal çerçeveye dair ortak kriterler oluşturmayı hedeflemektedir. Cinsel şiddete dair bütüncül ve etkili bir eylem - tepki sunmak adına sözleşme 4 temel ilkeyi benimsemiştir. Bu ilkeler şunlardır: Önleme, Koruma, Kovuşturma, Ulusal ve Uluslararası İş birliğini Teşvik.

Bunlara ek olarak sözleşmenin uygulanabilirliğini denetleyebilmek için sözleşme taraflarından oluşan Lanzarote Komitesi kurulmuştur. Lanzarote Komitesi, sivil toplum ve diğer bağlantılı paydaşlarla etkileşimde bulunup kapasite geliştirmek için platform yaratmaktadır.

Ulusal çerçevede çocuğun korunmasını önceleyen yasal dayanaklara baktığımızda; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Türk Medeni Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu (SHÇEK), Türk Ceza Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu öne çıkmaktadır. Türk Medeni Kanunu Madde 28'de çocukların hak ehliyetini, sağ doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan başlayarak elde ettiğini belirtir. Türk Ceza Kanunu madde 6'da çocuğun ceza sorumluluğu belirtilir buna göre; fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumluluğu yoktur. 2828 sayılı SHÇEK kanunu, 1983 yılında, dağınık haldeki çocuk koruma hizmetlerinin belli ölçülerde toplanması amaçlanmıştır. 24.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren Çocuk Koruma Kanunu ile korunma ihtiyacı olan çocuklarla ilgili alınacak tedbirler ve suça sürüklenen çocuklar hakkında uygulanacak güvenlik tedbirlerinin hangi kurumlar tarafından nasıl uygulanabileceğini belirtir.

Ülkemizin çocuk hakları alanında bağlı olduğu yerel ve uluslararası yasa ve yönetmelikler ise;

- BM Çocuk Hakları Sözleşmesi
- Lanzarote Sözleşmesi
- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

- 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu
- 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu
- Kadının ve Kadın Yurttaşın Haklar Bildirgesi
- Türk Ceza Kanunu
- Türk Medeni Kanunu
- 5216 Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu
- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği

3.Çocuk Hakları ve Yerel Yönetimler

Hızla kentleşen Türkiye’de ve çocuk nüfusu bakımından en yoğun yerler olan kentlerde yerel yönetimlere de büyük sorumluluk düşmektedir. BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin 42. Maddesine göre: “Sözleşmenin yaygın tanıtımı: Devlet, bütün anne babaların, kurumların ve çocukların sözleşmeyi öğrenmesini sağlamalıdır.” Çocuk haklarının hayata geçirilmesi için sorumlu olan tüm kurumların görevlerini yerine getirmesi elzemdir. Yasalar çerçevesinde yerel yönetimlerin çocuk refahını sağlayacak düzenleme tanımları 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunları ile karşımıza çıkmaktadır. Yerel yönetimler merkezi yönetime oranla erişilmesi çok daha kolay yerlerdir. Yerel yönetimler aynı zamanda çok daha kolay kalıcı ilişkiler tahsis edebilecek iletişim kanallarına ve ihtiyaca yönelik hızlıca eyleme geçebilme esnekliğine sahiptir.

5393 Belediyeler Kanunun 13. Maddesinde "Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir" ibaresi geçer. Aynı zamanda bu madde 'Hemşeri Hukuku' olarak adlandırılmaktadır. Maddede geçen "herkes'lerden biri de şüphesiz çocuklardır. **Buna göre; belediyeler içerisinde çocuk haklarına uygun uygulamalar, yeterli veri dökümanı, çocuk haklarına uygun hazırlanmış yönetmelikler, çocukların katılımcı olarak yer aldığı stratejik planlar, çocukları önceleyen bütçe planlamaları, faaliyet raporları gibi çeşitli uygulamalar yerel yönetimlerin sorumluluklarındandır.**

İBB'nin gerçekleştirmiş olduğu "Çocuklar için Strateji Çalıştayı" raporuna göre Türkiye'de çocukların maruz kaldığı en büyük sorunları aşağıdaki gibidir:

- Çocuk yoksulluğu ve güvenli gıdaya erişim problemine sahip olmaları,
- Çocuklar için okul öncesi eğitim başta olmak üzere eğitime erişimde fırsat eşitsizliğine maruz kalmaları,
- Çocukların kamusal alanlara erişimi ve oyun hakkı problemi,
- Çocukların kentsel güvenliği ve çocuk koruma sisteminin sorunlarıyla karşı karşıya olmaları,
- Çocuğa yönelik şiddet, istismar ve ihmal problemlerinin varlığı,
- Çocuk katılım mekanizmalarının sınırlılığının olması,
- Çalıştay raporuna göre çocuk haklarına yönelik sorumluluklarını fark eden yerel yönetimlerin düzenleme yapabilecekleri alanlar ise başlıca şu şekildedir:
- Çocukların karar vericilere kent hakkında etkide bulunması,

- Yerel yönetimin çocuk hakları alanında aktif ve hak temelli çalışan uzmanlar, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapması,
- Dış paydaşlarla yapılacak iş birlikleriyle çocuklar için ihtiyaçlarına yönelik, güvenli alanlar inşa edilmesi,
- Nasıl bir kent istedikleri hakkında çocukların düşüncelerini paylaşabilmesi.
- Çocukların katılım hakkının sağlanabilmesi amacıyla önlerindeki engellerin ortadan kaldırılması,
- Sağlık ve eğitim gibi temel gereksinimlere çocukların erişiminin sağlanması,
- Beslenme hakkı kapsamında; çocukların sağlıklı beslenmesini sağlamak ve sağlıklı beslenmeyi öğrenmeleri için etkinlikler düzenlemek,
- Her türlü şiddete karşı çocukların korunması,
- Dış mekan aktivitelerinde güvenli bir şekilde zaman geçirmelerinin sağlanması,
- Akranlarıyla birlikte vakit geçirmeleri ve oyun oynama, keyifli aktivitelerde bulunma haklarının sağlanması için ortamların/mekânların oluşturulması,
- Çocukların temiz çevrede yaşama hakkının sağlanması amacıyla hem birbirleriyle hem de doğayla ilişki kurabilecekleri doğal ortamlara sahip olmalarının sağlanması.
- Kirliliğin olmadığı bir çevrede yaşama haklarına özen gösterilmesi,
- Kültürel ve sosyal etkinliklere katılmaları için fırsatlar yaratılması.

Şüphesiz ki yerel yönetimler kendi sınırları içinde yaşayan yurttaşların ihtiyaçlarını tespit etme ve çözüm geliştirme açısından öncelikli kurumlardır. Yine yerel yönetimler kente dair problemlerin çözümünü katılımcı yöntemlerle gerçekleştiren platformlara sahiptir. Bu bağlamda çocuklar için yaşanabilir kentlerin inşa edilmesinde yerel yönetimlere büyük sorumluluk düşmektedir.

Küresel olarak Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) tarafından yürütülen 'Çocuk Dostu Şehirler Girişimi (ÇDŞG)' tam da bu anlayıştan yola çıkmıştır. ÇDŞG ile yerel yönetimler, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni esas alarak yerel düzeyde çocuk haklarının hayata geçmesine destek olur. Bu girişim aynı zamanda bir ağ görevi de görmektedir. Buna göre; kamu paydaşları ile sivil toplum kuruluşları, özel sektörler, üniversiteler, medya kuruluşları gibi paydaşları bir araya gelmektedir. Bahsi geçen girişim (ÇDŞG) kentsel mekanlarda dezavantajlı çocukların ve ergenlerin karşılaştığı güçlüklerle mücadele etmek amacıyla 2014 yılında Türkiye'de 10 ilde başlatılmıştır. ÇDŞG, aynı zamanda cinsiyet eşitsizliğinin azaltılması, göç ve engelliliğe bağlı oluşacak toplumsal dışlanmayı azaltmayı da hedef almaktadır. UNICEF, bu kapsamda yerel politikalar üretilmesi için gerekli katkıda bulunup, alana yönelik materyaller hazırlamaktadır.

3.1 Şişli'de Çocuklarla İlgili Çalışmalar

Şişli Belediyesi'nin; Şişli'de yaşayan, çalışan ve öğrenim gören 0-18 yaş arası çocuklar için yaptığı çalışmalar, bu alanda politika üretmek için görevlendirilmiş birimler, programlar ve hizmetler aşağıda listelenmiştir:

Dezavantajlı Çocuklara Yönelik Sosyal Destek Hizmetleri	Eğitim ve Gelişim Programları	Spor ve Sağlıklı Yaşam Hizmetleri	Özel Gereksinimli Çocuklara Yönelik Çalışmalar
●Okula Başlıyorum Destek Paketi ●Bir Öğün Bizden Okul Gıdası Programı	●Bilimevleri ●19 Mayıs Kitap Okuyan Çocuklar Oyun Kitaplığı ●Yuvamız Şişli Merkezleri ●Bizim Sokak Projesi ●Çocuk Tiyatroları	●Diyabetle Yaşamda, Şişli Her Çocuğun Yanında! ●Çocuk-Ergen Psikoterapisi ve Danışmanlığı ●Yaz Spor Okulları Kış Spor Okulları	●Dil Terapisi ●Özel Eğitim Seansları ●Atla Terapi Seansları

Şişli Belediyesi aynı zamanda bünyesindeki Çocuk Koruma Masası ile çocuk hakları kapsamında yürütülen faaliyetlerin planlanması ve çocukların haklarına erişimde kolaylaştırıcı olma rolünü üstlenir. 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında hak ihlaline uğrayan risk altındaki çocukların tespiti halinde çocuğa yönelik tedbir alınması hususunda yazışma sürecini başlatır.

4.Çocukların Güvende Olduğu Bir Kent İçin Ortak Akıl Çalıştayı Süreci ve Katkıları

15 Kasım 2024 tarihinde çocuklarımıza güvenli bir kent yaratmak amacıyla ortak akıl çalıştayı Şişli Belediyesi olarak tarafımızca düzenlenmiştir. Çalıştay iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde alanında uzmanlar ile panel yapıldıktan sonra ikinci bölümde de 6 temada ortak akıl masalarında potansiyel eylem planı tartışılmıştır. Toplamda 112 kişinin katıldığı bu masalarda 68 farklı kurumdan ve çeşitli meslek gruplarından kimseler bulunmaktadır. Bu kurumlar alfabetik sırayla şöyledir: Ada Bakımevi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, AKUT, Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Ataşehir Belediyesi, Ataşehir Sosyal Hizmet Merkezi, Beşiktaş Belediyesi, Bir İz Derneği, Bizim Çocuklar Gençlik Akademisi Derneği, Bizzy Mobile,

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Çekmeköy Belediyesi, Çocuk Alanında Çalışan Avukatlar Ağı (ÇAÇAV), Çocuk İstismarı ve İhmali ile Mücadele Derneği, Çocuk Sevenler Derneği, Demokratik Sağlık Sendikası, Engelsiz Erişim Derneği, Eşitlik İçin Dayanışma Derneği, Eyüpsultan Belediyesi, Fulya Mahalle Muhtarlığı, Günebakan Kadın Derneği, Haliç Üniversitesi, İHH İnsani Yardım Vakfı, İnfomel Eğitim ve Danışmanlık, Çocuk İstanbul, İnsan Sağlığı ve Eğitim Vakfı (İNSEV), İstanbul Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul Kent Konseyi, İstanbul Koruyucu Aile Derneği, İstanbul Üniversitesi, İstGüven A.Ş., İstinye Üniversitesi, Key Koleji, Kırmızı Çocuklar Derneği, Küçükçekmece Belediyesi, Marmara Üniversitesi, Maya Vakfı, Mutlu Yuva Derneği, Nilüfer Belediyesi, Otizm Güçlü Aile Derneği, Oya Kayacık Çocuk Evleri Sitesi Koruma Derneği, Oyun Çalışmaları Dayanışma Ağı (OÇA), Özel Tekrime Tarman Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, Roots & Shoots Türkiye, Sancaktepe Kent Konseyi, Sarıyer Belediyesi, SGDD-ASAM, Sıfır Ayrımcılık Derneği, Silivri Belediyesi, Sosyal Hizmet Federasyonu, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUDER), Suna'nın Kızları, Superpool, Şehir Dedektifi, Kent, Çevre ve Sanat Derneği, Şişli Belediyesi, Şişli İhtime ve Konuşma Engelliler Derneği, Tohum Otizm Vakfı, Türk Psikologlar Derneği, Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV), Türkiye Ekonomi Bankası, Türkiye Sakatlar Derneği (TSD), Üsküdar Kent Konseyi, Yeryüzü Çocukları Derneği, Yetim Vakfı ve Yöret Vakfı.

Şişli Belediye Başkanı Resul Emrah Şahan'ın açılış konuşmasıyla başlayan programda İngiltere Kuzeybatı Bölgesi Eski Başsavcısı ve Avukat Nazir Afsal birinci bölümün başlangıç tema konuşmasını yapmıştır. Ardından "Çocuklar İçin Güvenli Alan Nerede Başlar Nerede Biter" temasıyla Emin Çapa moderatörlüğünde devam edilmiştir. Panel 2 oturumdan oluşmuştur.

1. Oturum

- Çocuk Koruma ve Çocuk Güvenliğinin Yasal Çerçevesi / Dr. Aslıhan Öztezel
- Eğitimde Çocuk Güvenliği / Prof. Dr. Kasım Karataş
- Dijital Dünyada Çocuk Güvenliği / Prof. Dr. Emel Baştürk

2. Oturum

- Kamusal Alan ve Çocuk Güvenliği / Dr. G. Arzu Erturan
- Sağlıkta Çocuk Güvenliği / Dr. Kamile Lezgin Cihandemir
- Sporda Çocuk Güvenliği / Doç. Dr. İlknur Hacisofoğlu'nun konuşmasıyla tamamlanmıştır. Doç. Dr. Saniye Bencik Kangal ise kapanış tema konuşmasını yaparak panelimizi sonlandırmıştır.

İkinci bölümde, ortak akıl ve bilimin ışığında eylem planımızı belirlemek üzere yerel yönetimlerden, sivil toplum temsilcilerine alanında uzmanlarla 6 tema başlığında çalıştay gerçekleştirilmiştir.

1-Çocuk, Aile ve Toplum Hizmetleri ve Çocuk Güvenliği

2-Kentsel Planlama ve Çocuk Güvenliği

3-Eğitimde Çocuk Güvenliği

4-Çocuklar için Dijital Güvenlik

5-Sağlıkta Çocuk Güvenliği

6-Sporda Çocuk Güvenliği

4.1 Birinci Bölüm: Uzman Katkıları

Başlangıç Tema Konuşması

Konuşmacı: Nazir Afsal, İngiltere Kuzeybatı Bölgesi Eski Başsavcısı ve Avukat

Nazif Afsal gerçekleştirdiği konuşmasında, Türkiye'nin de taraf olduğu 1989 tarihli BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkelerini, önemli maddelerini, Birleşik Krallık'taki uygulamaları anlatmıştır. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin doğru bir şekilde uygulanabilir olması için 10 farklı başlık ve 10 madde üzerinden açıklamalarda bulunmuştur.

Konuşmanın akışına göre başlıklar şunlardır: [1] herkesin eğitime erişim hakkı, [2] kamuda hizmet sağlayıcı herkesin çocuk hakları konusunda eğitim alması, [3] merkezi politikaların çocuk haklarının gözeterek üretilmesi, [4] çocukların mevzuat ve karar verme süreçlerinde yer alması, [5] izlenebilirlik ve hesap verebilirlik, [6] çocukların her türlü istismardan korunması, [7] mağdur çocuklara bütüncül destek sağlanması, [8] çocukların her türlü ayrımcılığa karşı korunması, [9] eğitimde sağlık ve esenliğin gözetilmesi, [10] uluslararası iş birliği.

Çocuklar İçin Güvenli Alan Nerede Başlar Nerede Biter?

Moderasyon: Emin Çapa

1.Oturum

1.1 Çocuk Koruma ve Çocuk Güvenliğinin Yasal Çerçevesi

Konuşmacı: Dr. Aslıhan Öztezel, Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Yargılaması Ana Bilim Dalı

Dr. Aslıhan Öztezel, konuşmasında ulusal ve uluslararası çerçevede çocuk haklarına değinmiştir. Öztezel, aynı zamanda mağdur çocuklar ve suçla sürüklenen çocuklara dair hukuki ve bürokratik sürecin nasıl ilerlediğine dair detaylı bilgi vermiştir. Bu kapsamda; İç hukukta çocuk koruma, sosyal inceleme raporları (SİR), Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM) ile ilgili işleyişe dair bilgilendirme yapmıştır.

Türkiye'nin çocuk haklarıyla ilgili birçok sözleşmeye taraf olduğu, kanunların iyi fakat uygulamanın yetersiz olduğunu belirtmiştir. Çocuk güvenliğinin yalnızca hukuksal bir problem olmadığı, aynı zamanda büyük bir iletişim projesi olduğuna dikkat çekmiştir.

1.2 Eğitimde Çocuk Güvenliği

Konuşmacı: Prof. Dr. Kasım Karataş, Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Kasım Karataş, konuşmasında hak temelli yaklaşımın kapsamlı tanımına ve çocukların güvenlik hakkına vurgu yapmıştır. Çocuğun güvenlik hakkının sağlanabilmesi için öncelikle çocuk güvenliği standartlarının doğru belirlenmesi gerektiğini söylemiştir. Bu amaçla politikalar geliştirilmesi, prosedürlerin tanımlanması, çocuk güvenliğini gözeten insan kaynaklarının denetlenir ve izlenebilir olması ve kurumların hesap verebilir olmasının önemine değinmiştir.

Karataş, konuşmasının son kısmında, geçtiğimiz günlerde kamuoyunu derinden sarsan, İzmir'de evlerinde çıkan yangında hayatını kaybeden 5 çocuğa değinmiştir. Çocukların evine 18 kez sosyal inceleme yapıldığını belirterek koruyucu destekleyici tedbir kararlarını gündeme getirmiştir. Sosyal hizmetlere dair politikaların revize edilmesinin gerekliliğine değinen Karataş, kapsamlı ve bütüncül sosyal hizmetlere acilen ihtiyaç duyulduğunu dile getirmiştir.

1.3 Dijital Dünyada Çocuk Güvenliği

Konuşmacı: Prof. Dr. Emel Baştürk, Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Emel Baştürk, Dünya Sağlık Örgütü'nün 4 yılda bir gerçekleştirdiği "Okul Çağındaki Çocuklarda Sağlık Davranışları" araştırmasının bulgularını paylaşmıştır. Buna göre; her 6 ergenden 1'inin siber zorbalığa maruz kaldığını belirtmiştir. Ardından, Türkiye çapında 1.400 öğrenciyle gerçekleştirilen siber zorbalık araştırmasının bulgularını paylaşan Baştürk; öğrencilerin %90'ının sosyal ağlarda hesabı olduğunu, her 5 öğrenciden 1'inin zorba ya da kurban konumunda siber zorbalık deneyimine sahip olduğunu söylemiştir.

Yaşanan siber zorbalıkların önüne geçmek için sosyal ağ temsilcileriyle masaya oturmanın önemini vurgulayan Baştürk, dijital zorbalığın akran zorbalığına göre telafisinin çok daha zor olduğunu ifade etmiştir. Bu konuda yeterli deneyim ve bilgi aktarımı olmadığını söyleyen Baştürk, öncelikli bir sorun olarak çocukların zorbalığın tanımını yapamadığını belirtmiştir. Bu konuda farkındalığı artırmak adına yerel yönetimlerin dijital rehberlik merkezleri kurması gerektiğini ifade etmiştir. Baştürk, çocuklara dijital dünyada rehberlik edebilmeleri için özellikle ebeveynler ve tüm yetişkinlere yönelik dijital okuryazarlık eğitimlerinin düzenlenmesinin önemine dikkat çekmiştir.

2.Oturum

2.1 Kamusal Alan ve Çocuk Güvenliği

Konuşmacı: Dr. G. Arzu Erturan Topgöl, Sokak Bizim Derneği

Kamusal alanda çocuk güvenliğini sağlamak için sokak ya da mahalle ölçeğinde başlamanın iyi olabileceğini belirten Dr. G. Arzu Erturan Topgöl, konuşmasında hem Sokak Bizim Derneği olarak bu alanda hayata geçirdikleri işlerden bahsetti hem de yerel yönetimlerin ilerleyen dönemlerde neler yapılabileceğini anlatmıştır.

Kentlerin araç odaklı tasarlandığını ifade eden Topgöl, çocuk dostu bir kent için insan odaklı ulaşımın ve trafik güvenliğinin önemine dikkat çekmiştir. Kentlerin çocuk dostu hale nasıl getirilebileceğine dair önerileri dile getirdi ve kentlerde motorlu araç trafiği baskısının azaltılmasının çocuk dostu kentin en önemli adımlarından olacağını belirtmiştir.

2.2 Sağlıkta Çocuk Güvenliği

Konuşmacı: Dr. Kamile Lezgin Cihandemir, Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi

Dr. Kamile Lezgin Cihandemir konuşmasında, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne referansla çocukların her türlü ayrımcılıktan uzak, sağlıklı bir ortamda büyüme ve gelişme hakkına vurgu yapmıştır. Çocukların sağlık hizmetlerinden yararlandığı süreçlerde fiziksel, duygusal ve psikolojik potansiyel risklere dikkat çekmiştir. Aynı zamanda Türkiye'de sağlık kuruluşlarında yaşanan hak ihlallerine dikkat çeken Cihandemir, son aylarda kamuoyunun gündemine oturan Yenidoğan Çetesi'ni hatırlatmıştır.

Cihandemir konuşmasında, çocukların sağlık sisteminde kendileri için gerekli tedaviye erişiminin ve bedensel söz hakkının farkında olmasının önemini vurgulamıştır. Özel gereksinimleri olan çocukların ihtiyaçlarına yönelik sağlık hizmetlerinin üretilir ve erişilir olmasının gerekliliğini ifade eden Cihandemir, çocuklara özgü protokollerin olması gerektiğini söylemiştir.

2.3 Sporda Çocuk Güvenliği

Konuşmacı: Doç. Dr. İlknur Hacisoftaoğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sahadayız Derneği

Doç. Dr. İlknur Hacisoftaoğlu konuşmasında, her türlü gelişim için sporun önemini vurguladı ve spor için güvenliğin şart olduğunu ifade etmiştir.

Sporda çocuk güvenliğinin birçok ayağı olduğunu belirten Hacisofoaoğlu, bu güvenlik alanlarının; duygusal, mekânsal, kültürel ve fiziksel olarak sınıflandırılabilirliğini söylemiştir. Yerel yönetimlerin her alanda güvenliği kapsayan yönergeler hazırlaması gerektiğini söyleyen Hacisofoaoğlu, hiçbir çocuğun ayrımcılığa uğramadan, birbirleriyle olan bağlarını kuvvetlendirecek güvenli spor alanlarının gerekliliğinden bahsetmiştir.

Kapanış Tema Konuşması

Konuşmacı: Doç. Dr. Saniye Bencik Kangal, Akademisyen Anne

Doç. Dr. Saniye Bencik Kangal konuşmasında çocukların; fiziksel, sosyal, duygusal çevrelerde aldıkları etkilere ve bu çevresel faktörlerdeki süregelen yanlışlara odaklandı. Yetişkinlerin, çocukları anlamayan ve hissetmeyen varlıklar olarak kodladığını söyleyen Kangal, ana haber bültenlerindeki trajik haberlerin baş kahramanı olan çocukların; hor görülmüş, kabul edilmemiş, istismar edilmiş, ihmal edilmiş çocuklar olduğunu söylemiştir. Bu anlamda öncelikli olarak ebeveynlerin eğitim almasının gerektiğine işaret etmiştir.

Kangal, konuşmasının devamında, çocuklar için fiziksel çevrenin ve mekânsal şartların öneminden bahsetmiştir. Çocukların güvenli okul bahçelerine ihtiyacı olduğunu, güvenli inşa edilmiş bahçelerde doğayla ve toprakla buluşmalarının önemli olduğunu söylemiştir. Çocukların hem tabiatı keşfedebileceği hem de birbirleriyle iletişim kurabilecekleri mekanların yokluğuna dikkat çekmiştir.

4.2 İkinci Bölüm: Ortak Akıl Çalıştay Çıktıları ve Eylem Planları

Bu bölümde 6 ana başlıkta tartışma gerçekleştirdiğimiz çalışma gruplarının çıktıları ve eylem planları yer almaktadır. "Kısa Vadeli" 1 veya 2 yılda yapılması gerekenleri; "Orta Vadeli" ise 2 veya 3 yılda yapılması gerekenleri ifade etmektedir.

4.2.1 Çocuk, Aile ve Toplum Hizmetleri Alanına İlişkin Eylem Planı

Çocuk, Aile ve Toplum Hizmetleri teması ile gerçekleştirilen çalıştay grubuna sivil toplum ve yerel yönetimlerden toplam 25 kişi katılmıştır. Masa tartışmalarında çocuk güvenliğinin sağlanması için başta çocuk, aile, toplum alanında yaygın çocuk hakları ve güvenliği bilgilendirme çalışmalarının yapılması, çocukların kendilerini güvenli ve rahat şekilde ifade edebileceği güvenli alanların oluşturulması, çocukların bedensel söz hakları ile ilgili uzmanlar eşliğinde ve STK'lar iş birliğinde eğitim çalışmalarının yürütülmesi, ihmal ve istismar ile ilgili hane bazlı takip ve izleme sisteminin oluşturulması, özellikle yoksulluk ve bağımlılık ile ilgili erken müdahale sisteminin oluşturularak madde bağımlılığına ilişkin ebeveynlere yönelik mobil bilgilendirme ekipleri dahil yaygın eğitim verilmesi, okul gıdası uygulamasının okullar genelinde hak temelli olarak yaygın şekilde gerçekleştirilmesi, çocuk güvenliğinin desteklenmesi için erken dönem bakım hizmetlerinin yanı sıra ebeveynleri istihdamda olan çocuklar için ortak bakım ve destek alanlarının oluşturulması konularının altı çizilmiştir. Çalıştay katılımcılarının yanı sıra uzman görüşü ve önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem planı başlıkları şu şekildedir:

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar	Süre	Gösterge
1.1.	Bebek ve çocuk kütüphanelerinin açılması.	Kreş ve Gündüz Bakımevi Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Yapılan Kütüphane Sayısı
1.2.	Erken dönem çocuk gelişimine yönelik hane temelli program oluşturulması ve uygulanması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Kreş ve Gündüz Bakımevi Müdürlüğü		Orta Vadeli	Ziyaret Edilen Aile Sayısı
1.3.	Madde bağımlılığı geliştirmiş ve/veya rehabilitasyon sürecindeki çocukların ailelerine yönelik 6 ay - 1 yıl süreyle düzenli hane temelli sosyal hizmet ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Sağlık İşleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Ziyaret Edilen Aile Sayısı
1.4.	Mahallelerde çocuklara yönelik sanat, spor ve doğa programlarının başlatılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Müdürlüğü		Kısa Vadeli	Yapılan Program Sayısı
1.5.	Mahalle ve okul bazı madde bağımlılığı hakkında farkındalık eğitimlerinin verilmesi.	Sağlık İşleri Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Kısa Vadeli	Verilen Eğitim Sayısı- Eğitimde Katılan Kişi Sayısı
1.6.	İstismara karşı hukuki danışmanlık sağlanması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Baro Çocuk Hakları	Orta Vadeli	
1.7.	Gıdaya erişimin kolaylaştırılması için kent marketlerin açılması.	İşletme Müdürlüğü			Orta Vadeli	Kent marketten faydalanan yurttaş sayısı
1.8.	Bir Öğün Bizden Okul Gıdası programının yaygınlaştırılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Kısa Vadeli	Okul Gıdası Ulaştırılan Okul ve Çocuk Sayısı
1.9.	Çocuk Koruma Masası'nın niteliğinin ve bilinirliğinin artırılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü			Kısa Vadeli	Destek Sağlanan Çocuk Sayısı
1.10.	Gönüllü çocuk koruma ağı oluşturulması	Muhtarlıklar ve Toplumsal Katılım Müdürlüğü	Strateji Geliştirme Müdürlüğü		Orta Vadeli	Katılan Gönüllü Sayısı
1.11.	Koruyucu annelik programı ile ilgili bilgilendirici toplantıların yapılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Muhtarlıklar ve Toplumsal Katılım Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Bilgilendirici toplantılara gelen katılımcı sayısı
1.12.	İlçe genelinde kayıp çocuk arama süreci için yaygın duyuru sistemi oluşturulması.	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Halkla İlişkiler Müdürlüğü	İlçe Emniyet Müdürlüğü	Orta Vadeli	

4.2.2 Kentsel Planlama Alanına İlişkin Eylem Planı

Kentsel Planlama teması ile gerçekleştirilen çalıştay grubuna sivil toplum, medya, özel sektör, eğitim kurumları ve yerel yönetimlerden toplam 19 kişi katılmıştır. Masa tartışmalarında kamusal mekanların çocukların güvenliği için uygun hale getirilmesi başta olmak üzere; parkların, sokakların ve açık alanların yeterli ve doğru şekilde aydınlatılması, kaldırımların özel gereksinimli çocuklara uygun düzenlenmesi, şehir planlamasında sosyolog ve çocuk gelişim uzmanı desteğinin alınması, sorun ve çözüm noktasında çocukların görüşlerine başvurulması ve okul yollarının çocuk dostu olarak düzenlenmesi gerektiği konularına değinilmiştir. Çalıştay katılımcılarının yanı sıra uzman görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem planı başlıkları şu şekildedir:

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar	Süre	Gösterge
2.1.	Sokakta yaşayan / çalıştırılan çocukların tespiti ve takibinin yapılması.	Zabita Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Emniyet Müdürlüğü/ Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Orta Vadeli	Tespit ve takibi yapılan çocuk sayısı.
2.2.	Bedensel ve zihinsel engelli çocuklar için park ve oyun alanlarının oluşturulması.	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Engelli ve Otizmli Çocuklara Uygun Park ve Oyun Alanları Sayısı
2.3.	Park, sokak ve açık alanların yeterli şekilde aydınlatılması.	Fen İşleri Müdürlüğü	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	BEDAŞ	Orta Vadeli	Tamir Edilen ve Yeni Düzenlenen Işık Ünitesi Sayısı
2.4.	Her mahalleye çocuk dostu park ve sosyal alanların yaratılması.	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Düzenlenen Park ve Sosyal Alan Sayısı
2.5.	Metruk alanların güvenli hale getirilmesi.	Zabita Müdürlüğü	Fen İşleri Müdürlüğü. Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü	İl ve İlçe Emniyet Müdürlüğü	Orta Vadeli	Dönüştürülen Metrik Alan Sayısı
2.6.	Okul yollarının güvenli ve çocuk dostu hale getirilmesi, trafik risklerinden arındırılması	Fen İşleri Müdürlüğü			Orta Vadeli	Düzenlenen Yolu Okul Sayısı
2.7.	Kaldırımların uluslararası standartlara uygun şekilde düzenlenmesi.	Fen İşleri Müdürlüğü			Orta Vadeli	Düzenlenen Kaldırım Uzunluğu
2.8.	Okul bahçelerin yeşil ve çocuk dostu hale getirilmesi.	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Fen İşleri Müdürlüğü	Milli Eğitim Bakanlığı	Orta Vadeli	Dönüştürülen Okul Bahçesi Sayısı
2.9.	Bilim, sanat ve doğa temalı tematik parkların yapılması.	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Fen İşleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Yapılan Tematik Park Sayısı
2.10.	Doğal afet durumlarında çocukların korunmasına yönelik özel planlamaların yapılması.	Afet İşleri Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Afet Alanında Çalışan Sivil Toplum Kuruluşları ve Üniversiteler	Kısa Vadeli	

4.2.3 Eğitim Alanına İlişkin Eylem Planı

Eğitim teması ile gerçekleştirilen çalıştay grubuna sivil toplum, bakanlıklar, üniversiteler ve yerel yönetimlerden toplam 29 kişi katılmıştır. Masa tartışmalarında yasa, yönetmelik gibi yasal dayanaklar kağıt üzerinde yeterli ve yerinde olsa da uygulamada eksiklikler olduğu, çocukların günlerinin büyük bir bölümünü geçirdiği okullarda yeterli güvenlik önlemlerinin olmadığı, okul ve aile arasında iletişimin yetersiz olduğu, okullarda hassas grupların dışlanması ve ötekileştirilmesini engelleyecek program ve politikaların yetersizliği ve okulların yeterli hijyen koşullarına sahip olmadığı üzerine görüşülmüştür ve bu sorunlara dair faaliyet ve projeler geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Çalıştay katılımcılarının yanı sıra uzman görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem planı başlıkları şu şekildedir:

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar	Süre	Gösterge
3.1.	Yetişkinlere Yönelik Çocuk Hakları Uygulama Rehberi hazırlanarak yaygınlaştırılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Rehberin tamamlanma oranı
3.2.	Yetişkinlere yönelik çocuk hakları eğitimlerinin düzenlenmesi.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşları	Orta Vadeli	Düzenlenen Eğitim ve Katılan Kişi Sayısı
3.3.	Çocuklara Yönelik Çocuk Hakları Rehberi hazırlanarak yaygınlaştırılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Rehberin Tamamlanma Oranı
3.4.	Belediye çalışanlarına yönelik, özel gereksinimli çocuklara yaklaşım eğitimleri verilmesi.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	İnsan Kaynakları Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim ve Katılan Kişi Sayısı
3.5.	Çocukların doğal yaşamdan kopmamaları için "Tarım Kamplarının" düzenlenmesi.	Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Düzenlenen Kamp ve Katılan Kişi Sayısı
3.6.	Çocuklarla çevre, ekoloji, iklim adaleti konusunda atölyeler yapılması.	İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Düzenlenen Atölye Sayısı
3.7.	Eğitim alanı çalışanları için şiddet istismar, zorbalık, ayrımcılık vb. başlıklarda çocuk güvenliği ile ilgili eğitimler düzenlenmesi.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü	Eğitim Kurumları ve Milli Eğitim Bakanlığı, Sivil Toplum Kuruluşları, Üniversiteler	Kısa Vadeli	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
3.8.	Yetişkinlere yönelik çocuğun bedensel söz hakları, cinsel gelişimi onay ve sınırlar konularında eğitimlerinin verilmesi.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Sağlık İşleri Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
3.9.	Çocuklara yönelik bedensel söz hakları, onay ve sınırlar konularını kapsayan eğitimlerin verilmesi.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Sağlık İşleri Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
3.10.	Tuvalet kullanımıyla ilgili görsel desteklerin yaygınlaştırılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Dağıtılan Görsel Ürün Sayısı
3.11.	Tam ve yarı zamanlı erken dönem çocuk bakım hizmetlerin sağlanması.	Kreş ve Çocuk Gündüz Bakımevi	Fen İşleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Yapılan Çocuk Gündüz Bakımevi ve Çocuk Oyun Merkezi Sayısı
3.12.	Madde bağımlılığı, çocuğun bedensel hakları ve zorbalıkla ilgili tiyatro oyunlarının hazırlanması ve planlanması.	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Kısa Vadeli	Düzenlenen tiyatro oyunu ve izleyici sayısı

4.2.4 Dijital Alana İlişkin Eylem Planı

Dijital Güvenlik teması ile gerçekleştirilen çalıştay grubuna sivil toplum, bakanlıklar, üniversiteler ve yerel yönetimlerden toplam 15 kişi katılmıştır. Masa tartışmalarında dijital araçlarla çocuklara ve ebeveynlere yönelik dijital güvenlik hakkında bilgi veren programlar geliştirilmesi, çocuklara riskli durumları fark etme ve raporlama becerisi kazandıran interaktif eğitim materyallerinin oluşturulması ve bunu yaparken farklı yaş gruplarına göre hikaye ve görsellerle anlatılması, çocukların bilinçlenmesi amacıyla 'güvenli' ve 'güvensiz' dijital durumları simüle eden drama çalışmalarının yapılması, çocukların dijital riskleri anlamlandırabileceği faaliyetlerin düzenlenmesi, kamusal mekanlara yapboz ya da boyama kitabı gibi farklı aktivitelerin konulması, dijital rehberlik uygulamaları ile anonim destek mekanizmalarının oluşturulması üzerine fikirler üretilmiştir. Çalıştay katılımcılarının yanı sıra uzman görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem planı başlıkları şu şekildedir:

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar	Süre	Gösterge
4.1.	Güvenli teknoloji kullanımına ilişkin yetişkin ve çocuklara yönelik eğitimler verilmesi.	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Üniversite ve Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim Sayısı / Eğitime Katılan Kişi Sayısı
4.2.	Okullarla iş birliği yapılarak siber zorbalıkla ilgili farkındalık sağlanması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Eğitim Kurumları ve Milli Eğitim Bakanlığı	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim Sayısı / Eğitime Katılan Kişi Sayısı
4.3.	Okullar ve çocukların kullandığı tüm mekanlarda, etkinliklerde güvenli teknoloji kullanımı ile ilgili görsel malzeme üretilerek yaygınlaştırılması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Eğitim Kurumları ve Milli Eğitim Bakanlığı	Kısa Vadeli	Asılan Poster Sayısı / İş Birliği Yapılan Kurum Sayısı / Dağıtılan Broşür Sayısı/ Kurulan Bilgilendirme Noktalarının Sayısı

4.2.5 Sağlık Alanına İlişkin Eylem Planı

Sağlık teması ile gerçekleştirilen çalıştay grubuna sivil toplum, bakanlıklar, üniversiteler ve yerel yönetimlerden toplam 11 kişi katılmıştır. Masa tartışmalarında okul ve mahallelerde gıda güvenliği için denetim mekanizmalarının oluşturulması, kamusal mekanların çocukların güvenliğine ve sağlığına uygun malzemelerle donatılması, ailelere çocuk sağlığına dair bilinçlendirici eğitimler gerçekleştirilmesi, bulaşıcı hastalıklar, sağlıklı beslenme ve madde bağımlılığı hakkında bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi ve çocukların rehabilitasyonu için sosyal donatı alanları yaratılması üzerine fikir birliğine varılmıştır. Çalıştay katılımcılarının yanı sıra uzman görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem planı başlıkları şu şekildedir:

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar	Süre	Gösterge
5.1.	Okul çevresi ve mahallelerde gıda güvenliği için denetim mekanizmalarının artırılması.	Zabıta Müdürlüğü			Kısa Vadeli	
5.2.	Çocuk oyun parklarının doğal ve güvenli malzemelerin kullanılarak yenilenmesi.	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Fen İşleri Müdürlüğü		Orta Vadeli	Yenilenen Park Sayısı
5.3.	Belediyelerde sağlık alanında işaret dil tercümanlarının olması.	Sağlık İşleri Müdürlüğü	Halkla İlişkiler Müdürlüğü		Orta Vadeli	
5.4.	Dişabetle mücadelede dişabetli çocuklara sensör desteği sağlanması.	Sağlık İşleri Müdürlüğü		DIYAÇEV	Kısa Vadeli	Teslim edilen sensör sayısı
5.5.	Yetişkin ve çocuklara yönelik düzenli sağlıklı beslenme eğitimlerinin verilmesi.	Sağlık İşleri Müdürlüğü		Kamu kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, Üniversiteler	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim ve Düzenlenen Etkinlik Sayısı
5.6.	Çocuklara uygun tıbbi malzemelerin okullarda ve belediye birimlerinde yaygınlaştırılması.	Sağlık İşleri Müdürlüğü			Orta Vadeli	Temin Edilen Malzeme Miktarı ve Verilen Kurum Sayısı
5.7.	İhbar mekanizmalarının etkin çalışması için şikayetçi olan tarafa hukuki destek sağlanması.	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü			Kısa Vadeli	Destek Sağlanan Kişi Sayısı
5.8.	Çocuklara yönelik dış sağlığı kontrol programının yapılması.	Sağlık İşleri Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü		Kısa Vadeli	Dış Kontrolü Yapılan Çocuk Sayısı

4.2.6 Spor Alanına İlişkin Eylem Planı

Spor teması ile gerçekleştirilen çalıştay grubuna sivil toplum, bakanlıklar, üniversiteler ve yerel yönetimlerden toplam 13 kişi katılmıştır. Masa tartışmalarında spor alanında yapılan hizmet ve faaliyetleri denetleyecek bir mekanizmanın oluşturulması, özel gereksinimli çocukların spora erişiminin kolaylaştırılması, güvenli ve barışçıl bir yaşam inşa etmek için farklı etnik gruptan çocukların spor aracılığıyla kaynaştırılması, spor alanında üretilen akademik bilgilerin antrenörlere erişimi için dijital okuryazarlık ile ilgili farkındalık çalışmalarının yapılması, amatör ya da profesyonel spor yaşamında olan çocukların yaşadıkları hak ihlalleri karşısında bildirimde bulunabilecekleri ve rehberlik alabilecekleri bir mekanizmanın oluşturulması gerektiği üzerine konuşulmuştur. Çalıştay katılımcılarının yanı sıra uzman görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan eylem planı başlıkları şu şekildedir:

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar	Süre	Gösterge
6.1.	Spor alanında eğitim ve hizmet verenlere çocuk güvenliği eğitimlerinin verilmesi.	Gençlik ve Spor Müdürlüğü		Spor Kulüpleri, Üniversiteler, Sporcular, Sivil Toplum Kuruluşları, Üniversiteler	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim ve Katılan Kişi Sayısı
6.2.	Sporda çocuk güvenliği ile ilgili politika belgesi, yönerge ve eğitim programlarının hazırlanması.	Gençlik ve Spor Müdürlüğü	Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları ve Üniversiteler	Orta Vadeli	
6.3.	Çocukların katılımıyla beraber spor için güvenli ortam tasarımı oluşturulması.	Gençlik ve Spor Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları	Kısa Vadeli	Düzenlenen Etkinlik Sayısı
6.4.	Spor alanında üretilen akademik bilginin ve yenilikçi çalışmaların antrenörlere erişimi için dijital okuryazarlık ile ilgili farkındalık kazandırılması.	Gençlik ve Spor Müdürlüğü	Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları ve Üniversiteler	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim ve Düzenlenen Etkinlik Sayısı
6.5.	Sporda çocuk güvenliği için denetim mekanizmalarının oluşturulması.	Gençlik ve Spor Müdürlüğü	Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Sivil Toplum Kuruluşları ve Üniversiteler	Orta Vadeli	

4.2.7 Diğer Konulara İlişkin Eylem Planı

Kod	Faaliyet	Sorumlu Müdürlük	İç Paydaşlar	Süre	Gösterge
7.1.	Hazırlanan eylem planı belediye bünyesinde tüm müdürlüklere sunularak sorumluluk alınması sağlanması.	Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Tüm Müdürlükler	Kısa Vadeli	İmzalayan Müdürlük Sayısı
7.2.	Belediye bünyesinde yer alan personele çocuğa yönelik şiddet ve istismarla mücadele eğitimlerinin gerçekleştirilmesi.	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Tüm Müdürlükler	Kısa Vadeli	Verilen Eğitim Sayısı / Eğitime Katılan Personel Sayısı
7.3.	Çocuk dostu alan kriterlerinin belirlenmesi, çocuk dostu alanların etkin kullanımı ve denetimi için kurul kurulması.	Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Kısa Vadeli	Denetlenen Çocuk Dostu Alan Sayısı ve Belirlenen Kriter Sayısı
7.4.	Çocuk katılımının güçlendirilmesi için çocuk danışma kurulunun oluşturulması.	Kreş ve Gündüz Bakım Evi Müdürlüğü	Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Kısa Vadeli	Danışma Kurulunun Gerçekleştirdiği Toplantı Sayısı

Kısa Vade: 1-2 Yıl Orta Vade: 2-3 Yıl

4.3 Koordinasyon ve İzleme

Strateji Geliştirme Müdürlüğü ve oluşturulan Çalışma Grubu tarafından Eylem Planı'nın 6 aylık süreçlerle takibi sağlanacaktır. Hayata geçirilen faaliyetlerin değerlendirilmesi yapılacak ve çıkan sonuçlar raporlandırılarak kamuoyuna sunulacaktır.

5.Kaynakça

ERG. [2023] Eğitim İzleme Raporu - 2023. Kasım 2023.

<https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2023/>

ERG. [2024] Eğitim İzleme Raporu - 2024. Kasım 2024.

<https://www.egitimreformugirisimi.org/egitim-izleme-raporu-2024/>

Genç Hayat Vakfı. [2012] Çocukların Ev İçinde Yaşadıkları Şiddet Araştırması. Mart 2012.

<https://www.genchayat.org/portfolio/cocuklarin-ev-icinde-yasadigi-siddet/>

İBB. [2022] İBB Çocuk Strateji Belgesi.

MEB. [2019] Milli Eğitim İstatistikleri 2018/'19.

https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_09/30102730_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2018_2019.pdf

MEB. [2024] Milli Eğitim İstatistikleri 2023/'24.

https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_10/11230736_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2023_2024.pdf

Şişli Belediyesi. [2022] Çocuk Hakları Politika Belgesi. (Temmuz 2022)

https://www.sisli.bel.tr/Content/Images/document/5/cocuk_haklari_politika_belgesi.pdf

TÜİK & UNICEF. [2024] Türkiye'deki Çocuklar 2023: İstatistiklerle Bakış. (Ağustos 2024)

https://www.tuik.gov.tr/media/announcements/Turkiye_Cocuk_2023.pdf

URL1:<https://www.familienportal.nrw/tr/6-bis-10-jahre/beratung/cocuklara-yonelik-siddet>

URL2: <https://www.unicef.org/turkiye/cocuk-dostu-sehirler>

Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği. [2020] Çocuk Hakları Alanında Çalışan Sivil Toplum Örgütleri İçin Yerel Savunuculuk Rehberi. Ekim 2020.

<https://yereliz.org/projects/cocuk-haklari-alaninda-calisan-sivil-toplum-orgutleri-icin-yerel-savunuculuk/>

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR

ŞİŞLİ ÇÖZÜM MERKEZİ

"her anınızda yanınızda"

444 3 112

www.sisli.bel.tr

www.sisli.bel.tr • 444 3 112

Merkez Mah. Darülaceze Cad. No:8, 34381 Şişli/İstanbul